

KODEKS BEZPIECZNEJ OPIEKI W RODZICIELSTWIE ZASTĘPCZYM

CZYM JEST PIECZA ZASTĘPCZA?

Pieczą zastępczą to forma opieki nad dzieckiem, które z powodu trudnej sytuacji rodzinnej nie może wychowywać się w domu rodzinnym. Jest to rozwiązanie tymczasowe, które ma zagwarantować dziecku bezpieczne, stabilne środowisko – pełne ciepła, troski i wsparcia.

Pieczą zastępczą **nie jest adopcją** – rodzic zastępczy nie staje się prawnym opiekunem dziecka. To rola szczególna – towarzyszenie dziecku w jednym z najtrudniejszych okresów jego życia, wspieranie jego rozwoju, pomoc w odbudowie zaufania i poczucia wartości.

RODZAJE PIECZY ZASTĘPCZEJ

- **Rodzina zastępcza spokrewniona** – zwykle dziadkowie lub rodzeństwo dziecka.
- **Rodzina zastępcza niezawodowa** – osoby spoza rodziny, które ukończyły wymagane szkolenie.
- **Rodzina zastępcza zawodowa** – opiekunowie przygotowani zawodowo, mogący podjąć opiekę nad większą liczbą dzieci.
- **Rodzinny dom dziecka** – zorganizowana, profesjonalna forma pieczy, przypominająca dom rodzinny.

CELE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

- zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego dziecka,
- odbudowanie poczucia zaufania i stabilizacji,

- wspieranie dziecka w jego rozwoju,
- umożliwienie kontaktu z rodziną biologiczną, jeśli jest to bezpieczne,
- przygotowanie dziecka do dalszego, samodzielnego życia lub powrotu do rodziny.

JAK DBAĆ O DZIECKO W PIECZY ZASTĘPCZEJ?

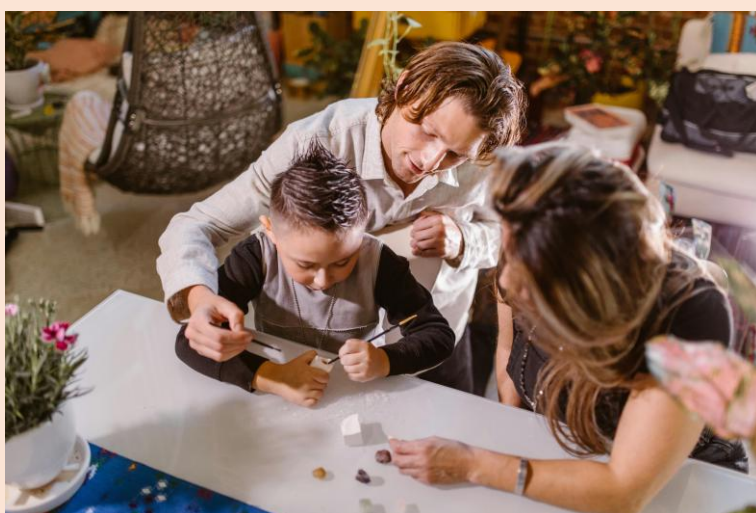
1. Zapewnij dziecku bezpieczeństwo i stabilność

Dzieci umieszczone w pieczy często doświadczyły traum – przemocy, zaniedbania, porzucenia. Kluczowe są przewidywalność, spokój, stała obecność i czułość. Dziecko potrzebuje czasu, by zaufać i poczuć się bezpiecznie.

2. Stwórz relację opartą na szacunku

Dziecko może być zamknięte w sobie, agresywne, nieufne. To naturalna reakcja na stratę i traumę. Zamiast oceniać – wspieraj, słuchaj i akceptuj emocje dziecka.

3. Wspieraj rozwój dziecka

Każde dziecko ma potencjał – warto go zauważyć i wspierać. Zadbaj o:

- udział w edukacji i zajęciach pozalekcyjnych,
- rozwój zainteresowań i talentów,
- budowanie relacji z rówieśnikami.

4. Współpracuj ze specjalistami

Rodzicielstwo zastępcze to praca zespołowa. Rodzic zastępczy powinien utrzymywać stały kontakt i współpracować z następującymi podmiotami:

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) – które pełni nadrzędną rolę w organizacji i koordynacji pieczy zastępczej na poziomie powiatu. PCPR:

- prowadzi nadzór nad rodziną zastępczą,
- przydziela koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- organizuje szkolenia i wsparcie dla rodziców zastępczych,
- pomaga w rozwiązywaniu trudności wychowawczych i emocjonalnych,
- współpracuje z sądem i innymi instytucjami w zakresie decyzji dotyczących dziecka.

Koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej – jest to osoba wyznaczona przez PCPR do bezpośredniego kontaktu z rodziną zastępczą. Wspiera rodziców zastępczych w codziennej opiece nad dzieckiem, monitoruje sytuację rodziny i wspomaga w kontaktach z innymi instytucjami.

Psychologiem i terapeutą – zapewniają oni wsparcie dziecku oraz rodzinie zastępczej w zakresie problemów emocjonalnych, adaptacyjnych i wychowawczych

Pracownikiem socjalnym – który ocenia sytuację rodziny, monitoruje warunki życia dziecka i pomaga w organizacji wsparcia socjalnego.

Szkołą i nauczycielami – współpraca ze szkołą jest kluczowa w monitorowaniu postępów edukacyjnych dziecka oraz reagowaniu na jego potrzeby rozwojowe i wychowawcze.

Sądem rodzinnym – który podejmuje decyzje dotyczące umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej oraz ewentualnych kontaktów z rodziną biologiczną.

5. Dbaj o więź z rodziną biologiczną (jeśli to możliwe)

Dla dziecka ważne może być utrzymywanie kontaktu z biologicznymi rodzicami lub rodzeństwem. Takie kontakty powinny być bezpieczne, kontrolowane i zgodne z decyzją sądu lub koordynatora.

6. Szanuj historię dziecka

Nie wypytuj o przeszłość, nie komentuj błędów rodziny biologicznej. Dziecko ma prawo do własnej tożsamości, wspomnień, emocji. Bądź osobą, która akceptuje, nie ocenia.

CZEGO POTRZEBUJĄ DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ?

1. **Miłości i uwagi** – nawet jeśli trudno ją przyjąć.
2. **Bezpieczeństwa i stabilizacji** – codzienne rytuały, zasady, obecność opiekuna.
3. **Cierpliwości** – na odbudowę zaufania potrzeba czasu.
4. **Zrozumienia emocji** – złość, smutek, lęk to normalne reakcje.
5. **Wsparcia rozwojowego** – nauka, pasje, relacje społeczne.
6. **Poczucia bycia ważnym i kochanym** – bez względu na przeszłość.

ROLA RODZICA ZASTĘPCZEGO

Rodzic zastępczy to **nie bohater, ale przewodnik**. To osoba, która daje przestrzeń na rozwój, odbudowuje wiarę w ludzi i pokazuje, że bliskość może być bezpieczna. Jego rola polega na byciu stałym, wspierającym dorosłym, który towarzyszy dziecku w jego trudnościach i codziennym życiu z empatią i zrozumieniem.

Twoja obecność ma znaczenie. Nie zmienisz przeszłości dziecka – ale możesz pomóc zbudować mu przyszłość.

WSPARCIE DLA RODZICÓW ZASTĘPCZYCH

Rodzice zastępczy nie są sami. Mogą korzystać z:

- pomocy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- wsparcia psychologicznego i terapeutycznego,
- szkoleń i grup wsparcia,
- świadczeń finansowych.

Wsparcie dla rodziców zastępczych obejmuje zarówno pomoc finansową jak i psychologiczną. Otrzymują oni świadczenia pieniężne na utrzymanie dziecka oraz dodatki specjalne w określonych sytuacjach. Przysługuje im także dostęp do szkoleń i poradnictwa w zakresie opieki i wychowania. Wiele instytucji oferuje wsparcie psychologiczne i terapeutyczne dla całej rodziny zastępczej. Rodzice zastępczy mogą liczyć na pomoc koordynatora pieczy zastępczej, który wspiera ich w kontaktach z instytucjami.

Celem tych działań jest zapewnienie stabilnego i bezpiecznego środowiska dla dziecka.

PAMIĘTAJ

1. Nie musisz być idealny.
2. Musisz być obecny.
3. Twoje serce może dać dom.

KONTAKT

Dowiedz się więcej:

📍 **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łosicach,**
ul. Narutowicza 6, 08-200 Łosice, I piętro, pok. 40-43

☎️ **Telefon: 83 359 05 51, 83 357 19 42**

🌐 Strona kampanii: <https://samorząd.gov.pl/web/pcpr-losice/kampania-spoeczna-kazde-serce-moze-dac-dom-zostan-rodzicem-zastępczym-daj-dziecku-nadzieje-na-nowy-początek>

✉️ E-mail: kontakt@pcpr.losice.pl

KAMPANIA REALIZOWANA PRZY WSPARCIU FUNDACJI EY

FUNDACJA EY

